

Varhaiskasvatuksen maksumuutokset koronavirusepidemian aikana

1163/02.05.00.01/2020

Kaupunginhallitus 30.03.2020 § 129

Valmistelijat: apulaiskaupunginjohtaja Jari Niemelä, jari.niemela@salo.fi, puh. 044 7782059 varhaiskasvatuspäällikkö Anna Karlsson, anna.karlsson@salo.fi, puh. 044 7787850.

Valtioneuvosto on valmiuslaissa säädettyjen toimivaltuuksien käyttöönottoon liittyen antanut asetuksen varhaiskasvatuksen sekä opetuksen ja koulutuksen järjestämisvelvollisuutta koskevista väliaikaisista rajoituksista. Valtioneuvoston asetuksen 2 §:ssä säädetään valmiuslain (1552/2011) 88 §:n 3 kohdan nojalla kunnan varhaiskasvatuksen järjestämistä koskevasta rajoituksesta. Kunta voi luopua varhaiskasvatuksesta annetun lain (540/2018) mukaisen varhaiskasvatuksen järjestämisvastuusta, jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat voivat järjestää lapsen hoidon muutoin.

Valtioneuvoston koronavirustilanteen poikkeusoloja koskevan linjauksen mukaan varhaiskasvatuksen toimintayksiköt ja esiopetus pidetään kunnissa toiminnassa. Näin turvataan yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten alojen henkilöstön lasten pääsy varhaiskasvatukseen ja mahdollistetaan vanhemmille työssäkäynti. Valtioneuvosto linjaa, että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelevät niin.

Eduskunnan sivistysvaliokunta on asetusta koskevassa lausunnossaan kehottanut kuntia luopumaan varhaiskasvatusmaksujen perimisestä silloin, kun lapsi ei ole varhaiskasvatuksessa, sillä se osaltaan saattaa lisätä vanhempien mahdollisuuksia jäädä kotiin hoitamaan lasta ja siten vähentää riskiä tartunnan saamisesta. Asiakasmaksujen huojennuksista tai perimättä jättämisestä kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa päättävät kunnat. Opetus- ja kulttuuriministeriö suosittelee, että valtioneuvoston toteaman poikkeustilanteen vuoksi kunnat jättäisivät varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain (1503/2016) 13 §:n nojalla perimättä varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja silloin, kun huoltajat vastaavat itse lapsensa hoidosta. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa ei ole käsitettä karanteeni.

Salon varhaiskasvatuksessa on ollut lapsia paikalla noin 25-30 prosenttia. Lasten huoltajilta on tullut runsaasti kyselyjä varhaiskasvatusmaksuista sekä toiveita niiden perimättä jättämisestä sinä aikana, kun lasten suositellaan olevan pois varhaiskasvatuksesta.

Koronavirusepidemian aikana annetaan huoltajille mahdollisuus saada maksuvapautus 1.-13.4.2020 välisenä aikana, edellyttäen, että lapsi on yhtäjaksoisesti poissa kyseisen ajan. Mikäli poikkeustilanne jatkuu ja lapsi on poissa koko huhtikuun, maksua ei tältä kuukaudelta peritä.

Edellytyksenä, että poissaolo on ilmoitettu ohjeen mukaisesti etukäteen varhaiskasvatustyksikköön.

Hoitopaikkatakuuta muutetaan niin, että huoltajien on mahdollista myös poikkeusolojen aikana tehdä hoitopaikkatakuusopimus 1.4.2020 alkaen vähintään kuukauden ajaksi jäädessään lapsen kanssa kotiin.

Normaalioloissa hoitopaikkatakuu tehdään neljän kuukauden ajaksi, mutta nyt koronavirusepidemian aikana hoitopaikkatakuuaika voidaan keskeyttää heti, kun tilanne normalisoituu ja lapset voivat palata varhaiskasvatukseen. Tässä tilanteessa huoltajat täyttävät hoitopaikkatakuulomakkeen, jossa lapsen poissaolosta sovitaan ja takuuajalta ei peritä varhaiskasvatusmaksua. Lapsella on oikeus palata samaan varhaiskasvatuspaikkaan epidemian päätyttyä. Huoltajia kehoitetaan ilmoittamaan vähintään viikkoa aikaisemmin lapsen paluusta varhaiskasvatukseen.

Varhaiskasvatuksen käyttämättä jättäminen tulee ilmoittaa Wilman kautta tehtävällä kyselyllä, päiväkodin johtajalle kirjallisesti ilmoittamalla tai hoitopaikkatakuu sopimuksella.

Maksuttomuus edellyttää, että huoltaja on ilmoittanut poissaolosta ohjeiden mukaan viimeistään 31.3.2020.

Tällä toimenpiteellä tuetaan huoltajien mahdollisuutta hoitaa lapsiaan kotona ja minimoidaan sosiaalisia kontakteja sekä pyritään hidastamaan koronavirusepidemian etenemistä. Myös alle kolmevuotiaiden lasten huoltajilla on mahdollista hakea kotihoidontukea hoitopaikkatakuun aikana.

Nykyiset varhaiskasvatuksen maksutuotot ovat noin 160 000 - 170 000 euroa kuukaudessa. Ehdotetut maksumuutokset tulevat vaikuttamaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksukertymään alentavasti. Tällä hetkellä ei vielä tiedetä lopullista summaa, koska siihen vaikuttaa niiden perheiden määrä, jotka sitoutuvat hoitamaan lapsensa kotona.

Ratkaisuvalta varhaiskasvatusmaksuista ja niiden perusteista sekä maksuista vapauttamisesta kuuluu hallintosäännön 34 ja 78 §:n mukaan opetuslautakunnalle. Koska asia on kiireellinen, eikä opetuslautakunnan koolle kutsuminen tässä poikkeustilanteessa ole nopeasti mahdollista, kaupunginhallitus voi tehdä tässä tilanteessa asiasta päätöksen. Opetuslautakunta voi muuttaa päätöstä, jos tilanne sitä edellyttää.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää edellä valmistelussa lausutun mukaisesti, että Salon kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden piirissä olevien lastenhuoltajille tarjotaan mahdollisuus maksuttomaan jaksoon niille, jotka hoitavat lapsen tai lapset kotona poikkeustilanteen aikana seuraavasti:

- Jos lapsi on poissa 1.-13.4.2020 yhtäjaksoisesti, niin koko jakso hyvitetään;
- Jos lapsi on poissa koko kalenterikuukauden (huhtikuu), niin hoitomaksua ei peritä;
- Maksuttomuus edellyttää, että huoltaja on ilmoittanut poissaolosta etukäteen viimeistään 31.3.2020 mennessä Wilman kautta tehtävällä kyselyllä tai päiväkodin johtajalle kirjallisesti ilmoittamalla;

- Satunnaisia yksittäisiä päiviä ei hyvitetä;
- Mikäli edellä mainitut poikkeusolot ja valtioneuvoston suositukset jatkuvat 13.4. jälkeen, edellä mainittua käytäntöä voidaan jatkaa tilanteen normalisoitumiseen saakka, jolloin koko kuukauden poissaolo oikeuttaa maksuhyvitykseen kyseisen kuukauden osalta;
- Huoltajat voivat myös tehdä hoitopaikkatakuusopimuksen 1.4.2020 alkaen poikkeusolojen aikana koko kuukauden kestävinä jaksoina.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että opetuslautakunta tekee asiaa koskevat tarvittavat päätökset tämän päätöksen jälkeen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti, että opetuslautakunta tekee tarvittavat lisäykset muiden vapautusten osalta.

Merkittiin, että Ilkka Uusitalo poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.50.